

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 386. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm03-shoot-idm140319424549504/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Side 263 Linje 16: *Decius*] flere Feltherrer af dette Navn indviede sig før Slaget til Underverdenens Guder for at skaffe deres Landsmand Sejr. (H. Trier.)

Side 263 Linje 16: *Cassius*] tredje Rom i Krigen med Gallerne. (H. Trier.)

Side 263 Linje 17: *Fabius*] standsede ved sin forsigtige Klogskab Hannibal i hans Sejrsløb. (H. Trier.)

Side 263 Linje 17: *Regulus*] vilde hellere dø end bryde sit Ord til grusomme Fjender. (H. Trier.)

Side 263 Linje 17: *Emilius*] Æmilius Paulus, Makedoniens Ørøvrinder. (H. Trier.)

Side 263 Linje 18: *Scipiones*] Sejrherrene i de puniske Krige. (H. Trier.)

Side 263 Linje 18: *Cato*] den ældre Hædderen af den gammelromerske Stæthed i Sæder mod indtrængende Slaphed og Forfølse, den yngre Republikkens Forsvarer mod Cæsar. (H. Trier.)

Side 263 Linje 34: *Pompeius*] romersk Feltherre, Cæsars Modstander. (H. Trier.)

Side 263 Linje 38: *Titus*] romersk Keiser 79—81 e. Kr., indtog Aar 70 Jerusalem. (H. Trier.)

Side 263 Linje 39: *Lysesdagen*] den syvarmede Guldslystagede i Jerusalems Tempel.

Side 263 Linje 46: *ifjor, da Rom han gjæsted*] de Handlingen i Digtet foregaar i Aaret 493 (smk. ogsaa ovf. Side 379), men ifjor være = Aar 492. Om Theoderik allerede i dette Aar har gæstet Rom, har Udgiveren ikke kunnet finde noget om. Hos Edw. Gibbon (*The History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, VII (Udg. 1788), Side 19) findes følgende, der refererer sig til Tiden før Ravennas Indtagelse i 493: „From the Alps to the extremity of Calabria, Theoderic reigned by the right of conquest . . . and he was accepted as the deliverer of Rome by the senate and people” Maa ske er det noget saadant, der her foresvæver P.M. — Naar Ammen taler om Gotekongen i Ravenna, er der intet kronologisk urigtigt deri; Digtet foregaar i Sommeren 493, men den 8te Marts 493 havde Theoderik erobret Ravenna og dræbt Odoaker.

Side 264 Linje 23: *Ørne*] Sølvørne var de romerske Hærsafdelingens Feltmærke. (H. Trier.)

Side 264 Linje 30: *Vivat Rex Italiae, vivat!*] (latin) „Leve Italiens Konge, han leve!”

Side 265 Linje 19: *Christuskedens Vidner*] Sandhedsvidner, Blodvidner. (H. Trier.)

Side 266 Linje 12: *Censor*] i Republikkens Tid en Embedsmand, der vaagede over Borgernes Opførsel. (H. Trier.)

Side 266 Linje 17: *Kipper*] tarvelige Beværtringer.

Side 267 Linje 1: *Kield*] om Formen se Anm. til 1ste Bind Side 433 Linje 7.

Side 270 Linje 29: *Livets Krone*] Jak. 1, 12; Joh. Aab. 2, 10.

Side 271 Linje 16: *Heros*] Helt.

FREMTIDSMAALET

Afattelsestid: vel efter $\frac{27}{10}$, 1864 (da Fredstraktaten undertegnedes i Wien) eller maaske efter $\frac{2}{11}$, 1864 (da Fredstraktaten forelagdes det danske Rigsraad til Godkendelse); **udkom** den 15de November 1864 under Tiden „Maaleet“ i Illustreret Tidende, 6te Aarg., No. 268, trykt 2den Gang 1879 (i „Poetiske Skrifter“ III), 3dje 1902 (i „Poetiske Skrifter i Udvalg“ VIII), 4de 1903 (i „Mindre Digte“).

Nærværende Udgave gengiver Texten i Udgaven 1864, den eneste af Digteren selv besørgede.

Musik: Digtet er skrevet til J. P. E. Hartmanns Melodi til Jægerkoret i J. L. Heibergs „Syvsoverdag“ („Snart er Natten svunden, | Dagen bryder frem“); særlige Melodier til det er komponerede af H. Rung og Aug. Windig.

Side 277 Linje 29—30: *Ingen Dagnets Flaner, | Rendt fra Bog og Naal* „Dagnets Flaner“ havde P.M. haft for Øje i Skildringen af de kvindelige Masketegninger i Maskeradescenen i „Adam Homo“ (se nærvær. Udgaves 2det Binds Side 353 Linje 29 — Side 355 Linje 8, Side 356 Linje 29 — Side 358 Linje 4, Side 369 Linje 17 — Side 372 Linje 28, Side 375 Linje 21 — Side 376 Linje 32).

Side 278 Linje 3—4: *Som med mig vil blænde | Blod og Ikke Blæk* sigter uden Tvivl til Sverige-Norge. Om P.M.'s Stilling til den skandinaviske Tanke, som han ironiserer over i „Adam Homo“, se Anm. til 2det Binds Side 362 Linje 7.

UNGDOMSKILDEN

Affattelsestid: ukendt; **udkom** i Tiden mellem den 10de April og den 23de Maj 1865, trykt 2den Gang 1879 (i „Poetiske Skrifter“ VIII), 3dje 1883 („2den Udgave“), 4de 1902 (i „Poetiske Skrifter i Udvalg“ VIII).

Nærværende Udgave gengiver Texten i Udgaven 1865, den eneste af Digteren selv besørgede.

Manuskript: Trykmanuskript, med adskillige Rettelser og Ændringer, i det kgl. Bibliotek: Den Collinske Manuskriptsamling No. 1284.

Oversættelser: paa Svensk 1866 af Frederika (Ungdomskällan. Berättelse. Stockholm, 1866), paa Engelsk 1867 af Humphry William Freland (The Fountain of Youth. London, 1867), paa Tysk 1885 af D. Al. Michelsen (Der Jugendborn. Erzählung. Leipzig, 1885) og 1891 af P. J. Willatzen (i: Nordische Novellen. Bremen, 1891), paa Fransk 1888 af Oscar Hansen (La fontaine de jeunesse. Conts. Copenhagen, 1888).

Den engelske Oversættelse bærer følgende Tilbedelse: „To My Friends in Denmark I dedicate these first-fruits of sympathetic intercourse and of a happy sojourn in their land“ og indledes med følgende Digt af Oversætteren:

Go, little book, the frail yet cherished token
Of love which to a kindred land I bear:
Let climes in which my mother-tongue is spoken,
The life and thoughts of Denmark's genius share.

That life wars nobly with a world of sense,
In the pure spirit of the bard whose plan
Was „to assert Eternal Providence
And justify the ways of God to man“.

I love the land where still, like thunder shaking
The mighty Fjeld with voices loud and strong,
An Oehlenschläger's glorious lyre is waking
The echoes of imperishable song.